

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3221/2024.

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Horváth Attila, dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó és dr. Varga Réka* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.377/2024/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság képviselőjében eljáró dr. Litresits András ügyvéd az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszban kezdeményezte a Kúria Pfv.IV.20.377/2024/6., a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.587/2023/4/II. és a Fővárosi Törvényszék 33.P.22.078/2023/7. számú ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az alábbiakban összegezhető:
- [3] 2.1. A [...]hu weboldalon 2023. július 3. napján 06:05-kor jelent meg a „Jogtalanul büntet tilosban parkolókat évek óta a [...] parkolási cég” című cikk. A cikk első bekezdése szerint „Téves jogértelmezésre alapozva szed pénzt évek óta [az indítványozó] a tilosban parkolóktól. A békéltető testület fogyasztóvédelmi döntéseire egységes bírói joggyakorlatként hivatkozik, és szerintük zónán belül bárhol adhat pótjegyet a parkolóőr – tévednek.” A cikk a parkolási esetek leírása mellett megemlíti, hogy korábbi hasonló tartalmú cikkekre válaszolva az indítványozó sérelmezte azon álláspontjukat, miszerint a tilosban parkoló autót nem pótdíjazhatja a parkolóőr, a tiltott területen álló autók büntetése a rendőrség, vagy a közterület-felügyelet hatáskörébe tartozik. A cikk ismerteti és idéz az indítványozó korábbi leveléből azzal a megjegyzéssel, hogy az indítványozó „egyértelműen téved, jogértelmezésük hibás”. A cikk hivatkozik más parkolási cég gyakorlatára, valamint

utal a bírói gyakorlatra. A cikk az indítványozó pótdíjazási gyakorlatáról való internetes szavazási kérdéssel zárul.

- [4] Az indítványozó 2023. augusztus 2-án kelt levelében sajtó-helyreigazítási kérelemmel fordult a totalcar.hu szerkesztőségéhez, melynek a szerkesztőség nem tett eleget.
- [5] 2.2. 2023. augusztus 19. napján az indítványozó sajtó-helyreigazítás iránti keresetet terjesztett elő, melyet a Fővárosi Törvényszék 2023. szeptember 21. napján kelt 33.P.22.078/2023/7. számú ítéletével elutasított.
- [6] 2.3. Az indítványozó fellebbezését elbíráló Fővárosi Ítélőtábla 2023. december 07. napján kelt 2.Pf.20.587/2023/4/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség összegét illetően megváltoztatta, a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [7] 2.4. A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria a 2024. május 29. napján kelt Pfv.IV.20.377/2024/6. számú ítéletében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria részletesen ismertette az ügy tényállását, a sajtó-helyreigazítás jogintézményének lényegét, a Kúria vonatkozó gyakorlatát. Abban az eldöntendő kérdésben, hogy a cikk címében is megjelenő, majd a cikkben többször is megismételt megfogalmazás, miszerint az indítványozó felperes jogosulatlanul szed be pótdíjat évek óta a tilosban parkoló autók után, a cikk egészére figyelemmel tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősül-e, úgy foglalt állást, hogy az eljáró bíróságok helytállóan, jogszabálysértés nélkül ismerték fel, hogy a cikkben egy konkrét jogi kérdésre vonatkozó eltérő álláspontok, vélemények ütköznek és a vitatott kitétel az alperes álláspontját, véleményét fejezi ki. Miután véleménynyilvánítás esetén nincs helye sajtó-helyreigazításnak, a keresetet az eljáró bíróságok megalapozottan utasították el. Önmagában az a körülmény, hogy a kifejtett vélemény tényállítás-elemeket is tartalmazott, a Kúria szerint az alapvető minősítést nem érinti.
- [8] 3. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozással az Alaptörvény VI. cikk (1), a IX. cikk (4) és a XXVIII. cikk (1) bekezdései, valamint az Alaptörvény 28. cikke sérelmét állítva kérte a bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alkotmánybíróságtól. Az indítványozó a Kúria döntését iratellenesnek, téves jogi állásponton alapulónak, valamint megalapozatlannak és tisztességtelennek tartja, ami megfosztotta a valótlan állításokkal szembeni sajtó-helyreigazításhoz való jogától, így az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített jó hírnév védelméhez való jogát sérti. A bírósági ítéletek a szükségesség és arányosság elvét sértő módon az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlását részesítették előnyben az indítványozó jó hírnevének tiszteletben tartása helyett, így az eljárás az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát is megsértette. Kiemelte, mivel a perbeli cikk sérti az

indítványozó jó hírnevét, amelynek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján a megvédésének biztosítása (tisztelőben tartása) egyben a IX. cikk (4) bekezdése alapján a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja is, a bíróságok vonatkozó ítéletei alaptörvény-ellenesek. Az eljárás során a hatályos jog „semmibevétele” pedig sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.

- [9] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panasz akkor fogadható be, ha az megfelel a törvényben előírt követelményeknek. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [10] 4.1. Az indítványozó által 2024. július 8. napján kézhez vett kúriai ítélet ellen 2024. szeptember 6. napján elektronikus úton a bírósághoz benyújtott alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [11] Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultságot illetően az Alkotmánybíróság megállapította: az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt. Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek az alábbiak szerint tesz eleget. Tartalmazza: *a)* a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására és amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); *b)* az eljárás megindításának indokait (az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok és különösen a Kúria döntése iratellenes, téves jogi állásponton alapul, megalapozatlan és tisztességtelen, ami megfosztotta a valótlán állításokkal szembeni sajtó-helyreigazításhoz való jogától), *c)* az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntéseket (Fővárosi Törvényszék 33.P.22.078/2023/7. számú, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.587/2023/4.számú és a Kúria Pfv.IV.20.377/2024/6. számú ítéletei); *d)* az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény VI. cikk (1), a IX. cikk (4) és a XXVIII. cikk (1) bekezdései, valamint az Alaptörvény 28. cikke]; *e)* indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint *f)* kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.
- [12] 4.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele, hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikkében foglalt rendelkezés a bíróságoknak címzett jogértelmezési szabály, amely nem tekinthető olyan Alaptörvényben

biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {lásd: 3146/2013. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [39]}.

- [13] Megállapította az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is, hogy az indítványozónak az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdésére hivatkozása (miszerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére) hiányos, és ez az alaptörvényi rendelkezés nem áll összefüggésben az indítványozó jogi személy jogaival.
- [14] Az Alkotmánybíróság ezért ezen indítványi elemeket nem vizsgálta.
- [15] 4.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg továbbá, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének mérlegelése az Alkotmánybíróság jogkörébe tartozik {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján megállapította, hogy az indítványozó alkotmányossági kifogásai kifejezetten és kizárólag az eljáró bíróságok jogértelmezésére és jogalkalmazására irányulnak.
- [17] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja felül. A bírói döntéseknek tehát csak az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak, egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.
- [18] A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csupán az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban azt nem teszi lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogértelmezésre és jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13] – [15]}.
- [19] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírói eljáráshoz való jog sérelmével összefüggő kifogásokat illetően az Alkotmánybíróság ebben az ügyben megjegyzi, hogy az eljáró bíróságok ítéleteik meghozatala során az alkotmánybírósági gyakorlatot és az Alaptörvény érintett rendelkezéseit figyelembe

véve állapították meg a tényállást, és döntöttek a felmerülő jogkérdések tekintetében. A bíróságok részletesen megindokolták, hogy milyen tényállásra és jogszabályra alapították a döntésüket, a peres felek előadásait értékelésük látókörébe vonták.

[20] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem felel meg az Abtv. 29. §-ának, mivel az ügyben nem merül fel az ügyet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye, valamint olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem, amelynek megválaszolását az alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság indokoltnak tartaná, különös figyelemmel arra, hogy az alsóbb fokú bíróságok és a Kúria az Alaptörvényt figyelembe véve és döntötte el a felmerült vitás, alkotmányjogi szempontból is releváns kérdéseket. Az Alkotmánybíróság önmagában azt, hogy az indítványozó az egyébként részletekbe menően megindokolt bírói döntést megalapozatlannak, jogellenesnek és magára nézve sérelmesnek tartja, az indítványban megjelölt alkotmányos jogok tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyének megalapozására nem találta elegendőnek.

[21] 5. Mivel a fentiek szerint az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény hivatkozott VI. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) bekezdései tekintetében nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg, ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Horváth Attila s.k.,
az Alkotmánybíróság elnökhelyettese

Dr. Czine Ágnes s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s.k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s.k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [22] Egyetértek a rendelkező részében foglaltakkal, ugyanakkor annak indokolásával összefüggésben szükségesnek tartom az alábbiak kiemelését.
- [23] 1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában foglaltakra tekintettel utasítja vissza, akkor az egyéb befogadási feltételek – így az indítványozói jogosultság törvényi feltételei – teljesülnek az adott ügyben. Az adott esetben ugyanakkor úgy gondolom, hogy az Abtv. 27. § (2) bekezdésének jelenleg hatályos rendelkezése alapján az indítványozói jogosultság nem áll fenn.
- [24] A közhatalmat gyakorló szervek indítványozói jogosultsága több értelmezési kérdést is felvetett már az Alkotmánybíróság gyakorlatában.
- [25] 1.1. Az Abtv. 27. §-ának eredetileg hatályos szabályai nem tartalmaztak kifejezett rendelkezést a közhatalmi jogállású szerveket illetően. Ebben az időszakban az Alkotmánybíróság gyakorlata – a 3091/2016. (V. 12.) AB határozatban foglalt szempontok alapján – azon alapult: amennyiben kétség merül fel az indítványozói jogosultság fennállását illetően, az Alkotmánybíróságnak – esetről-esetre – meg kell vizsgálnia, hogy az állam, az állami szerv az adott ügyben magánjogi jogalanyként járt-e el, azaz e minőségében jelent-e meg félként az alapul fekvő jogviszonyban, és ehhez képest kell döntenie az indítvány befogadhatóságáról. E vizsgálat során figyelemmel kell továbbá lenni az indítványozó szerv alkotmányos szerepére és ebből fakadó alapjogvédelmi funkciójára is. Az Alkotmánybíróság gyakorlata tehát ebben az időszakban azon alapult, hogy a bírósági eljárás alapjául szolgáló jogviszonyt kell vizsgálni, és ha megállapítható, hogy abban az indítványozó közhatalmi szerepkörben járt el, az indítványozói jogosultság megállapításának nem volt helye {3167/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [14]-[15]}. E körben egy esetben állapított meg kivételt az Alkotmánybíróság, amikor a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatban a Magyar Nemzeti Bank indítványozói jogosultságát a nemzetgazdaságban, a pénzügyi közvetítőrendszerben elfoglalt különleges és kiemelkedő jelentőségére, valamint arra

tekintettel ismerte el, hogy az indítványozó közvetve a magánfelek azon alkotmányosan védett alapjogi igényét érvényesíti, hogy jogvitájukat tisztességes eljárás keretében döntse el a bíróság. (Indokolás [15])

- [26] 1.2. Az Abtv. 27. § (2)-(3) bekezdését a jogalkotó 2019. december 20-i hatállyal iktatta az Abtv.-be. E rendelkezések értelmében a közhatalmi jogkör gyakorlása nem zárta ki az indítványozói jogosultság megállapítását, de az ilyen jogállású szervek esetén vizsgálni kellett: a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e. E rendelkezések normaszöveg-javaslatának indokolása szerint „[a] vizsgálat során figyelemmel kell lenni arra, hogy egyes alapjogok a természetüknél fogva csak az emberre vonatkoznak, míg más alapjogok, illetve Alaptörvényben biztosított jogok a jogi személyeket – így a közhatalmat gyakorló szerveket – is megilletik (az Alkotmánybíróság korábbi döntései szerint ilyen lehet a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vagy a tulajdonhoz való jog, de ilyenek lehetnek egyes kommunikációs alapjogok is).”
- [27] 1.3. Az Abtv. 27. § (2) bekezdésének jelenleg hatályos rendelkezését a 2023. évi X. törvény állapította meg. A jogalkotó célja egyértelműen az volt, hogy kivezesse a jogrendszerből azt a lehetőséget, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz. Ebből pedig az következik, hogy a jogalkotó szándéka arra irányult, hogy a közhatalmat gyakorló szervezeteket státuszuknál fogva zárja el attól, hogy az Abtv. 27. § szerint panasszal élhessenek. Álláspontom szerint a jelenlegi szabályozás nem teszi lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság az indítványozói jogosultság körében az Abtv. 27. §-ának eltérő szabályozása mellett meghatározott – fentiekben bemutatott – szempontokat vizsgálja. Vagyis, álláspontom szerint nem azt kell vizsgálni, hogy a közhatalmat gyakorló indítványozó milyen jogviszonyban érintett, a sérülni vélt Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e, hanem azt, hogy státuszánál fogva közhatalom gyakorlásában működik-e közre.
- [28] 2. Az Alkotmánybíróság több ügyben is ezt a megközelítést követte [IV/2184/2024. sz. ügyben, a IV/1597/2023. sz. ügyben, és a IV/2215/2023. sz. ügyben]. Az Alkotmánybíróság a 3221/2024. (VI. 25.) AB végzésben rámutatott, hogy a közhatalmi szerv mint jogállás, illetve a közhatalom gyakorlásának kérdését körültekintően, esetről esetre, vagyis a közhatalmi szervek jogállása, az általuk gyakorolt hatalom jellege, végső soron pedig a jogviszonyok tartalma alapján kell vizsgálni. (Indokolás [41]) Emellett hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy „a közhatalmi tevékenység [...] túlmutat a hatósági tevékenységen. Nem minden állami (közigazgatási) szerv lát el hatósági tevékenységet, ugyanakkor mégis részt vesznek az állami hatalom gyakorlásában, (változatos és sokrétű) tevékenységük közhatalomgyakorlás.” (Indokolás [43]) A helyi önkormányzatok indítványozói jogosultságával kapcsolatban pedig arra mutatott rá az Alkotmánybíróság, hogy „alkotmányjogi értelemben a helyi

önkormányzatok részei az államszervezetnek. Az Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdése rögzíti, hogy Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek, azaz az indítványozó státuszánál fogva közhatalmat gyakorló szervnek minősül.” {3296/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]

- [29] E szempontok alapján a jelen ügyben úgy gondolom, hogy a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló gazdálkodó szervezet, amely a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdésének 3. pontjában meghatározott közfeladat ellátásában működik közre, még akkor is, ha hatósági jogkört nem gyakorol, közhatalmi jogállású szervnek minősül. Erre tekintettel a jelen ügyben az indítványozónak – státuszánál fogva – nem állapítható meg az indítványozói jogosultsága.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Cziné Ágnes s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [30] Egyetértve a döntés rendelkező részével, az indítvány visszautasítását támogattam. Úgy gondolom ugyanakkor, hogy az Abtv. 27. §-ára alapított eljárásban az indokolás adós maradt a közhatalom gyakorlás kérdésének vizsgálatával. Az Abtv. módosított 27. §-a alapján az indítványozói jogosultság tekintetében a közhatalom gyakorlásának kérdését körültekintően, esetről esetre kell vizsgálni. A döntés nem ment bele a jogosultsági vizsgálatba, azt „indirekt módon” ismerte el.
- [31] Véleményem szerint a vizsgált esetben nincs szó közhatalom gyakorlásról. Az indítványozó parkolási társaság közhatalmat nem gyakorol, továbbá nem hatóság. Az indítványozó nonprofit Kft. a helyi közhatalmat gyakorló alapító önkormányzattól elkülönülő, önálló jogi személy gazdasági társaság. Közzolgáltatási szerződés alapján működik közre az önkormányzati közfeladat ellátásban, ennek részeként – egyebek mellett – a pótdíjak kiszabásában és beszedésében. A parkolást helyi önkormányzati rendelet szabályozza, amit közhatalmi tevékenység keretében alkot meg az önkormányzat (képviselő testület), csupán ennek a végrehajtásában működik közre az indítványozó nonprofit Kft. a közzolgáltatási szerződés keretei között. Szintén fontos szempont lehetett volna, hogy a közfeladat ellátása nem feltétlen jelent közhatalom gyakorlást. Álláspontom szerint mindezeket meg kellett volna jeleníteni az alkotmánybírói döntés indokolásában.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Horváth Attila s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [32] A visszautasítást és annak indokait támogattam, elfogadhatónak tartom.
- [33] Mivel az indítványozó egy 100 %-ban önkormányzati tulajdonú (parkolási) társaság, ezért szükségesnek tartom megemlíteni az alábbiakat:
- [34] 1. Az Abtv. 27. §-ának 2019. december 20-án hatályba lépett módosítása – a törvénymódosítás előterjesztői indokolása szerint „az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján” – intézményesítette a közhatalmat gyakorló szervek alapjogi jogvédelmét az Alkotmánybíróság előtt. A módosított rendelkezést először a 3030/2020. (II. 24.) AB határozatban alkalmazta az Alkotmánybíróság, amely szintén azt állapította meg, hogy a módosított rendelkezés „az eddig is követett gyakorlattal egyező rendelkezést tartalmaz” (Indokolás [23]). Következésképpen a testület a 2019. december 20-a előtt folytatott gyakorlatot az Abtv. 27. §-ának korábbi szövegezéséhez fűzte.
- [35] 2023. június 1-jén lépett hatályba az Abtv. jelenleg is hatályos újabb módosítása [Abtv. 27. § (2) bekezdés], amely egyrészt törölte az Abtv.-ből azokat a rendelkezéseket, amelyeket – az Alkotmánybíróság által is megerősítve – az Alkotmánybíróság korábban folytatott gyakorlata alapján iktatott törvénybe a közhatalommal rendelkezők panaszjogára nézve. Másrészt a törvényalkotó egy olyan új normát alkotott, amellyel – olvasatomban – egyértelműen és kategorikusan kizárta a közhatalmat gyakorló szervek indítványozói jogosultságát. Bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz benyújtására ezek a szervek immár státuszuk miatt nem jogosultak, függetlenül attól, hogy az állított sérelem milyen konkrét jogviszony keretei között merült fel. A törvénymódosítás előterjesztői indokolása is szó szerint ezt tartalmazta: „a módosítás kivezeti a jogrendszerből azt a lehetőséget, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz” (lásd: 2023. évi X. törvény 13. §-ához fűzött indokolás).
- [36] A jogszabály-módosítás – az Abtv. 27. §-ának a korábbtól kifejezetten eltérő szövegezése – álláspontom szerint kizárja, hogy az Alkotmánybíróság visszatérjen a korábbi, más normatartalomhoz fűzött gyakorlatához, így például a jogviszony-alapú megközelítéshez.

- [37] 2. Egy 100 %-ban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság aktusai szükségszerűen a közhatalmi státuszú önkormányzat megnyilvánulásának minősülnek: az ilyen cég döntéseit a tulajdonos önkormányzat alapvetően – egyedi döntéssel vagy jogszabályban megjelenített módon – befolyásolhatja. Vagyis a konkrét ügy vonatkozásában arra a következtetésre kell jutni, hogy az Abtv. 27. § (2) bekezdése szerinti indítványozói jogosultságot kizáró feltétel az ilyen gazdasági társaságokra is vonatkozik.
- [38] 3. A fentieket összefoglalva az indítványt véleményem szerint azért (is) vissza lehetett volna utasítani, mert az nem felel meg az Abtv. 27. § (2) bekezdésének: az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó indítványozói jogosultsága hiányzik.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [39] Egyetértve a végzés rendelkező részével, az indítvány visszautasítását a döntés indokolásban foglalt megállapításoktól eltérő okok miatt támogattam.
- [40] 1. Az egyes igazságügyi tárgyú törvényeknek a magyar helyreállítási és ellenállóképességi tervhez kapcsolódó módosításáról szóló 2023. évi X. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 2023. június 1-jei hatállyal módosította az Abtv. 27. §-át. Ennek értelmében a közhatalmat gyakorló szerveket nem illeti meg az Abtv. 27. § (1) bekezdésében rögzített indítványozói jogosultság [Abtv. 27. § (2) bekezdés]. A Módtv.-hez fűzött jogalkotói indokolás szerint a módosítás „kivezeti a jogrendszerből azt a lehetőséget, hogy a közhatalmat gyakorló szervek (hatóságok) alkotmányjogi panasszal fordulhassanak az Alkotmánybírósághoz” (lásd: 2023. évi X. törvény végső előterjesztői indokolása, Részletes indokolás a 13. §-hoz).
- [41] Az Alkotmánybíróság már több döntésében rögzítette, hogy a Módtv. hatálybalépését követően a közhatalmat gyakorló állami szervek nem terjeszthetnek elő az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt [ld. pl. 3221/2024. (VI. 25.) AB végzés; legutóbb: 3425/2024. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [13]]. Az Alkotmánybíróság értelmezésében az indítványozói jogosultság szempontjából az indítványozó közhatalmi jogállásának, státuszának van jelentősége, nem pedig a

jogviszony jellegének. {3221/2024. (VI. 25.) AB végzés, Indokolás [40]-[41], legutóbb 3423/2024. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [20]-[21], illetve 3425/2024. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [14]-[15]}. Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti befogadási feltételek vizsgálata során az indítványozó jogállását, státuszát vizsgálja, mivel a Módtv. 13. §-a szerinti 2023. június 1-jén kezdődő hatályú módosítás nyomán „az Abtv. 27. § (2) bekezdésének törvényi szövegével, és annak értelmével valójában ellentétes a közhatalmi jogállású indítványozó általi indítvány”. 3221/2024. (VI. 25.) AB végzés, Indokolás [50]

- [42] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti közhatalmi státusz vizsgálata kapcsán azt is rögzítette, hogy „az indítványozói jogosultság Abtv. 51. § (1) bekezdése szerinti vizsgálata az ügy érdemi vizsgálatának előkérdése.” {a Módtv. kapcsán: 3442/2023. (X. 25.) AB végzés, Indokolás [12], legutóbb 3425/2024. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az Abtv. 27. §-a szerinti befogadási feltételek körében, a többi, így különösen az Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltételek vizsgálata előkérdéseként vizsgálja az indítványozói jogosultság kérdését.
- [43] A végzés az Abtv. 27. §-a szerinti indítványozói jogosultságot csak az (1) bekezdés szerinti követelmények tekintetében vizsgálta, az Abtv. 27. § (2) bekezdése szerinti befogadási feltételt azonban nem: azt megkerülve tért át a további befogadási feltételek vizsgálatára és ezekre tekintettel utasította vissza az indítványt.

Budapest, 2025. május 13.

Dr. Varga Réka s.k.,
alkotmánybíró